

Vestby
kommune

Resultatområde barnehage

KOMPETANSEPLAN FOR BARNEHAGER I VESTBY KOMMUNE - 2022-2025

Innhold

OM KOMPETANSEPLANEN	3
SENTRALE FØRINGER OG LOKALE FORANKRINGER	3
REGIONAL KOMPETANSEORDNING	3
MÅLGRUPPE.....	4
ØKONOMI	4
ROLLER OG ANSVAR.....	4
LOKAL KOMPETANSESTRATEGI 2022-2025	5
Tematiske satsningsområder	5
Inkluderende barnehagemiljø	5
Språk og kommunikasjon.....	6
Strategier for kompetanseutvikling	6
Kurs	6
Felles plandag	6
Introduksjon for nyansatte	7
Styrernetverk	7
Pedagogisk verksted.....	7
Tverrfaglig samarbeid	7
Nettverk for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO	7
Samarbeid med helsestasjon og barnevern.....	7
Circle of Security (Cos-P)/Se barnet innenfra (SBI) COS	8
Arbeidsmåter for kompetanseutvikling	8
Barnehagebasert kompetanseutvikling	8
Intern og ekstern barnehagevurdering.....	8

OM KOMPETANSEPLANEN

Plan for kompetanseutvikling for barnehagene i Vestby kommune er en overordnet treårig plan. Planen er utarbeidet av barnehageadministrasjonen, i samråd med styrerne i kommunale og private barnehager.

Målet med kompetanseplanen er å bidra til at alle barn i Vestby skal få et trygt og godt barnehagetilbud, uavhengig av hvilken barnehage de går i.

Planen skal bidra til at barnehagene etterlever kravene i barnehageloven og rammeplanen, samt nasjonale og lokale satsinger og føringer. Planen er treårig, men revideres årlig eller ved behov.

SENTRALE FØRINGER OG LOKALE FORANKRINGER

Kompetanseplanen tar utgangspunkt i følgende dokumenter:

- [Lov om barnehager](#)
- [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#)
- [Retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnskoleopplæring](#)
- [Barnehager mot 2030. Strategi for barnehagekvalitet 2021-2030](#)
- [Kommuneplan 2019-2023](#)
- [Handlingsplan for et godt psykososialt miljø](#)

Kunnskapsdepartementet la i 2021 frem *Barnehager mot 2030 – strategi for barnehagekvalitet*. Strategien er en videreføring av Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet sitt flerårige arbeid med å utvikle og styrke barnehagen, både som pedagogisk virksomhet og som lærende organisasjon. Et godt barnehagetilbud for alle barn avhenger av personalets kompetanse. For å sikre at barnehagen oppfyller sitt samfunnsmandat i tråd med barnehageloven, må barnehagens ansatte stadig utvikle sin kompetanse. Målet med strategien er å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet, og regjeringens ambisjon er at:

- 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025
- andelen barnehagelærere med mastergradsutdanning skal øke
- andelen fagarbeidere i barnehagene skal øke
- for alle øvrige ansatte skal det foreligge en plan for hvordan formell relevant kompetanse kan opparbeides
- alle barnehager skal ha god og kvalitetsutviklende ledelse
- alle ansatte i barnehagen får mulighet til etter- og videreutdanning

REGIONAL KOMPETANSEORDNING

Fra 2019 har regjeringen lagt om til regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen. Ordningen skal bidra til at alle barnehageeiere gjennomfører kompetanseutviklingstiltak, og skal styrke samskaping og gjensidig læring mellom praksisfeltet og universiteter og høyskoler. Barnehagene skal kartlegge og melde behov for kompetanseutvikling, og det er universitet- og høyskolesektoren (UH) som skal bistå barnehagene med

kompetanseutvikling. Kommunen kan melde behov samlet innen utvalgte satsningsområder, og barnehagene kan i tillegg melde egne behov.

MÅLGRUPPE

Målgruppen for kompetanseplanen for Vestby kommune er ansatte i alle barnehagene, både kommunale og private barnehager. Noen av tiltakene er det naturlig å spisse mot enkelte yrkesgrupper i barnehagen, mens andre retter seg mot alle ansatte. Noen av tiltakene involverer også spesialpedagogisk barnehageteam.

ØKONOMI

Resultatområde (RO) barnehage finansierer kompetansetiltakene. I enkelte tilfeller kan det bli kursavgift for barnehagene.

ROLLER OG ANSVAR

Kommunen har ansvar for at alle barn i Vestby har et godt barnehagetilbud. RO barnehage har ansvar for å drifte og iverksette tiltakene i planen, og barnehageeiere og barnehagene er ansvarlig for å følge opp og delta aktivt i tiltakene som de deltar i.

Barnehagemyndigheten skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. barnehageloven § 10. Dette innebærer at kommunen som barnehagemyndighet skal påse at den pedagogiske kvaliteten og kompetansen i barnehagene er i tråd med barnehageloven med forskrifter.

Barnehageeier har det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet, etter barnehageloven § 7. Dette omfatter også ansvaret for å legge til rette for kompetanseutvikling for sine ansatte, jf. rammeplanen kap. 2. Et kompetent pedagogisk personale er en forutsetning for god kvalitet på barnehagetilbudet. Rammeplanen fastslår at eier skal sørge for at personalet har riktig og nødvendig kompetanse.

Styrer skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, jf. rammeplanen kap. 2. Styrer skal lede og følge opp arbeidet med vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter, og sørge for å involvere hele personalet.

Pedagogisk leder skal iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med faglig skjønn, jf. rammeplanen kap. 2. Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at kravene i barnehageloven og rammeplanen oppfylles, og skal lede arbeidet med utvikling av barnehagen.

Barnehagens ansatte har et selvstendig ansvar for at de til enhver tid innehar kompetanse som tilfredsstillende de krav som settes til utøvelse av den stillingen de har, jf. rammeplanen kap. 2. Dette medfører at alle ansatte har et ansvar for å delta i og bidra til kompetanseutviklingen.

LOKAL KOMPETANSESTRATEGI 2022-2025

Tematiske satsningsområder

Vestby kommunes overordnede satsningsområde for barnehagene i perioden 2022-2025 er Inkluderende barnehagemiljø, med undertemaene Didaktikk og inkluderende praksis, og Språk og kommunikasjon.

Inkluderende barnehagemiljø

Alle barn og unge i Vestby skal oppleve å være betydningsfulle i et trygt og inkluderende fellesskap¹.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder, jf. rammeplanen kapittel 2. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer, og bidra til at barna i fellesskap med andre utvikler et positivt forhold til seg selv og egne evner.

Temaet *Inkluderende barnehagemiljø* skal bidra til å tydeliggjøre og øke forståelsen for hvordan det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske og det ses i sammenheng i en inkluderende praksis. I løpet av 2023 vil Vestby kommune søke om deltakelse i [Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis](#), sammen med resultatområde skole og Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT). I 2022 vil vi forberede for denne satsingen. Vi bygger videre på vårt arbeid med den nasjonale satsingen *Inkluderende barnehage- og skolemiljø* som kommunen igangsatte i 2017-2019.

Didaktikk og inkluderende praksis

Didaktisk planlegging og arbeid med progresjon må stå sentralt i barnehagens arbeid med inkluderende barnehagemiljø. Progresjon innebærer at barna skal kunne utvikle seg og lære, og oppleve mestring og fremgang i barnehagen. Personalet i barnehagen «skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiell og utforming av fysisk miljø», jf. rammeplanen kapittel 8. Det pedagogiske innholdet skal være tilpasset barns ulike forutsetninger, erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Temaet *Didaktikk og inkluderende praksis* skal bidra til å styrke barnehagenes kompetanse i å tilrettelegge for inkludering gjennom pedagogisk planlegging, arbeidsmåter og arbeid med barns mestring og progresjon.

---

¹ Hovedmål fra Vestby kommunes satsing på *Inkluderende barnehage- og skolemiljø* 2017-2019.

Språk og kommunikasjon

I barnehagen skal barna skal få møte og være del av et rikt og variert språkmiljø som omfatter både fysiske, estetiske og verbale uttrykk. God språkkompetanse er viktig for å kunne kommunisere med andre, og for å kunne delta i et fellesskap med lek og læring. Rammeplanen angir tydelige krav til barnehagens arbeid med kommunikasjon, språk og tekst, jf. kapittel 3 *Barnehagens formål og innhold* og kapittel 9 *Kommunikasjon, språk og tekst*. Personalet skal skape et variert språkmiljø og synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer. Alle barn skal bli inkludert i språkstimulerende aktiviteter. Arbeid med barnas språkutvikling er en sentral del av barnehagehverdagen. Personalet skal følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklige aktive eller som har sen språkutvikling.

Barn som helt eller delvis mangler funksjonell tale og har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), skal få bruke egnede kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmidler i barnehagen, jf. barnehageloven § 39. Dette innebærer at barnehagen skal tilrettelegge for at barn kan bruke ASK også innenfor det ordinære barnehagetilbudet.

Temaet *Språk og kommunikasjon* skal bidra til å

- støtte barnehagenes arbeid med å skape et variert og mangfoldig språkmiljø.
- støtte barnehagene i arbeidet med observasjon av barns språkutvikling og bidra til gode språkmiljøer som fremmer barns språkutvikling.
- støtte barnehagenes arbeid med ASK i det ordinære barnehagetilbudet.

Strategier for kompetanseutvikling

RO barnehage drifter ulike former for kompetanseutviklingstiltak knyttet til satsningsområdene i kompetanseplanen. Tiltakene har form som kurs, nettverk eller veiledning for barnehageansatte. Se egen brosjyre for kompetansetilbudet for hvert barnehageår, *Kompetansetilbud for barnehagene i Vestby*.

Kurs

Målgruppe: alle barnehageansatte

RO barnehage arrangerer åpne kurs for alle ansatte i barnehagene, for eksempel på planleggingsdager en gang i året eller på ettermiddager og kvelder. Kursenes innhold vil henge sammen med kompetanseplanens satsingsområder.

Noen av kursene vil være åpne for alle ansatte, og det vil være kurs rettet mot assistenter og fagarbeidere.

Felles plandag

Målgruppe: Alle barnehageansatte

RO barnehage arrangerer felles kursdag for alle barnehageansatte en gang per år. Dagen arrangeres som hel eller halv kursdag på høsten. Innholdet vil henge sammen med

kompetanseplanens satsningsområder. Hensikten er å bidra til god barnehagekvalitet, og samtidig bygge et fellesskap for barnehagene i Vestby.

Introduksjon for nyansatte

Målgruppe: alle nyansatte i alle barnehager

RO barnehage inviterer alle nyansatte i barnehagene til informasjon om kommunens arbeid med barnehagene, og oversikt og informasjon om samarbeid mellom kommunen og barnehagene, tverrfaglig samarbeid, hvem som gjør hva i kommunen, prosedyrer, og kompetansetiltak. Hensikten er også å bygge et fellesskap for barnehagene i Vestby.

Styrernetverk

Målgruppe: styrere

Styrerne i alle barnehagene blir invitert 4-6 ganger per år til felles nettverksmøte som driftes av kommunen. Nettverkene inneholder informasjon, kvalitetsutvikling, erfaringsdeling og aktuelle saker og faglige tema. Barnevernet og helsestasjonen deltar årlig på ett av møtene for felles informasjon og samarbeid med barnehagene.

Målet med nettverket er å bidra til godt samarbeid mellom lærere/barnehagelærere og ledere, og god sammenheng og overganger for barn og foreldre. Gjennom felles nettverk skal lærere og barnehagelærere få bedre kjennskap til hverandres pedagogiske arena, utvikle felles faglig forståelse og kunnskap om hverandres fagfelt, og bidra til at overgangen mellom barnehage og skole blir god og trygg for barn og foreldre i Vestby kommune. Nettverket sees i sammenheng med Vestby kommunes [Plan for sammenheng og overgang mellom barnehage og skole/SFO](#).

Pedagogisk verksted

Målgruppe: alle barnehageansatte

Faglige samlinger for pedagogiske ledere, og fagarbeidere og assistenter i alle barnehager. Samlingene gjennomføres to ganger årlig med ett fora for pedagogiske ledere, og ett fora for fagarbeidere og assistenter. Styrere kan også delta. Verkstedene baseres på erfaringsdeling fra barnehagenes praksis, kunnskapsdeling og kompetanseutvikling med interne eller eksterne fagpersoner. Temaene vil omhandle satsningsområdene i kompetanseplanen.

Tverrfaglig samarbeid

Nettverk for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO

Målgruppe: styrere og skoleledere, lærere og barnehagelærere

RO-barnehage og RO-skole samarbeid om et nettverk for lærere i barnehager og skoler i Vestby kommune. PPT og rådgiver for barnehage- og skolemiljø deltar i arbeidsgruppe for nettverket.

Samarbeid med helsestasjon og barnevern

Målgruppe: Styrere, alle ansatte i barnehagene

Barnehage og helsestasjon, og barnehage og barnevern har samarbeidsavtaler for å sikre et godt og forpliktende samarbeid. Avtalene omhandler: formålet med planen, taushetsplikten, meldeplikt, rutiner og samarbeidsmøter.

Barnevernet deltar på ett møte i nettverk for styrere hver vår. I tillegg avholdes inntil to opplæringsdager for barnehageansatte hver høst. Tema er barnevernloven, hva skal de ansatte se etter, å drøfte bekymringer anonymt, bekymringsmeldinger, psykisk ustabile foresatte, rusproblematikk og vold i nære relasjoner. Målet er at barna blir sett tidlig i barnehagen, og kan få tidlig hjelp.

Med helsestasjonen samarbeider barnehagene om 4-årskontroll, *Trygg og klar*. Ledende helsesøster kommer på nettverk for styrere en til to ganger i året.

Circle of Security (Cos-P)/Se barnet innenfra (SBI) COS

Målgruppe: enkelte avdelinger/barnehager eller ansatte i barnehagene

COS er et veiledningsprogram for foreldre eller andre omsorgspersoner som anvendes i Vestby kommune av blant annet helsestasjonen og barnevernet. COS kan også benyttes i tilpasset form inn i barnehagen, og kalles da «Se barnet innenfra» (SBI)

Vestby kommune tilby kursrekker som strekker seg over 6-7 ganger à 2 timer og som tar for seg følgende temaer:

- Arbeid med barn med ulike temperament
- Arbeid med utrygge barn
- Arbeide med utfordrende situasjoner som f.eks. rutinesituasjoner, konfliktsituasjoner o.l.
- Anvende prinsipper fra tilknytningspsykologi i foreldresamarbeidet
- Anvende prinsipper fra tilknytningspsykologi i utviklingen av arbeidsmiljøet

Høsten 2022 vil det settes opp en kursrekke på dagtid der ansatte i ulike barnehager kan melde seg på. Det anbefales at minst to ansatte fra samme barnehage deltar. Det vil også være mulig med tilpassede løsninger for enkeltbarnehager og/eller avdelinger.

Arbeidsmåter for kompetanseutvikling

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Fra januar 2019 gikk statsforvalteren over til regional ordning for kompetanseutvikling i Oslo og Viken. Hovedstrategien for kompetanseutvikling i barnehagene er at tiltakene skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Den regionale ordningen stiller krav til barnehager og barnehageeiere melder behov for kompetanseutvikling. Det betyr at barnehagene må kunne kartlegge, vurdere og analysere kompetansebehov med bakgrunn i rammeplanen. Kompetanseplanen skal være langsiktig og tiltakene skal være barnehagebaserte. Det vil si at læringen skal skje i barnehagen, og at individuelle og kollektive tiltak sees i sammenheng.

RO barnehage støtter opp om barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagene ved å tilpasse kompetanseutvikling gjennom kurs og nettverk som barnehagens ledelse kan bygge videre på i utviklingen i egen virksomhet.

Intern og ekstern barnehagevurdering

RO barnehage ønsker å komme i gang med intern og ekstern barnehagevurdering i løpet av 2022-2025. Vi hadde i 2019 et samarbeid med OsloMet v/Elisabeth Førde, for å styrke barnehagene i arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling. 17 av 21 barnehager deltok på dette kompetansetiltaket som bestod av tre kurs for alle ansatte i barnehagene, i tillegg til egne nettverk for styrere. Det er ønskelig å gå videre med ekstern barnehagevurdering etter modell fra [Utdanningsdirektoratet](#) eller [Espira Blikk](#). Metoden er

basert på at barnehagene i tillegg til å drive egen intern vurdering, tilføres et utenfra-blikk for å vurdere og utvikle barnehagens pedagogiske praksis. RO barnehage ønsker å utvikle dette i samarbeide med barnehagene i Vestby, og vil legge til rette for nødvendig kompetanseutvikling.

